

תובנה בחינוך - פרשת ויגש

העמידה במבחני החיים – כיצד?

לאורך כל מהלך חיינו אנו ניצבים בפני מבחני חיים רבים, עלינו להביא בחשבון שאין בידינו הרבה מה לעשות כדי להתכונן למבחנים אלו. לפעמים נדמה לנו שהיינו מעדיפים להתמודד עם המבחנים של אדם אחר, אבל כל אחד מאיתנו מקבל את המבחנים המיועדים אך ורק לו, ורק עליו מוטל להתמודד איתם. מה שמהווה פיתוי לאדם אחד אולי לא יהווה פיתוי לרעהו, וייתכן שמשוהו שקשה לי — יהיה לך קל ופשוט, או להיפך.

אם נהיה מודעים לכך שכל אתגר שלפנינו בכל רגע הוא, למעשה, מבחן וניסיון שאנו נקראים לעמוד בו, נשכיל יותר לעבור אותו בהצלחה. לא תמיד אנו מבינים שאולי הדבר שנתקלנו בו הוא האתגר האישי שלנו, ותפקידנו להתמודד עם המבחנים האלה. אחת ההבנות העיקריות בהתמודדות עם המבט האישי והכללי כלפי כל דבר הקורה בעולמנו היא הידיעה שלכל דבר יש תכלית וסיבה. שום דבר לא קורה "סתם". בורא עולם מתכנן בקפידה כל ניסיון וכל התמודדות, וגם אם איננו מבינים, אנו מאמינים שלדברים יש תועלת ומטרה.

ומי לנו גדול מיוסף הצדיק אשר העביר לנו שיעור נשגב לדורות בכל מסע חייו כיצד לראות את הקב"ה דווקא במקום הקושי והצער. תפיסה זו מעניקה כוח ומחזקת את היכולת להתבונן בדברים אחרת, להאמין שזה האתגר שלי, וזו ההתמודדות שתוביל אותי לצמיחה נוספת, לעלייה, להתפתחות והתקדמות ובעזרת ה' לאושר ולשמחה גדולים ורחבים יותר.

אם נבין שילדינו ותלמידינו הם בעצם חלק מהמבחן של הבורא יתברך שמו - ששלח לנו באופן אישי, ממילא לפני כל צעד מוטל עלינו לשקול את התוצאות, חובתנו לבחון את תגובתנו, ולוודא שזו תגיע ממקום כנה ואמיתי, שמטרתה לחנך או להנחיל דרך.

לראות פנימה

יסוד הדברים ללא ספק שייך למישור של ראיית הדברים **פנימה!!!**

ואף בזה ישנם שני רבדים :

האחד - לראות מה עומד מאחורי התגובה, האמירה או הפעולה, של הילד הניצב מולי, למה הוא התכוון? מה היה המניע למעשה? האם באמת הוא מבין את חומרת מעשיו ואמירותיו? אולי זו העת ללמד אותו מה אומרים ומה לא, מה היה ראוי וצריך להיעשות במקרה זה.

והשני - להבין ולהביט **פנימה**, ולדעת שבעצם יש כאן עמידה במבחן שלי כהורה או כמחנך לראות כיצד אגיב? ומהי התגובה הראויה? אכן, אין להתכחש לכך שזו מלאכה, ומלאכה לא קלה.

לאורך כל מהלך חיינו אנו ניצבים בפני מבחני חיים רבים, עלינו להביא בחשבון שאין בידינו הרבה מה לעשות כדי להתכונן למבחנים אלו. לפעמים נדמה לנו שהיינו מעדיפים להתמודד עם המבחנים של אדם אחר, אבל כל אחד מאיתנו מקבל את המבחנים המיועדים אך ורק לו, ורק עליו מוטל להתמודד איתם. מה שמהווה פיתוי לאדם אחד אולי לא יהווה פיתוי לרעהו, וייתכן שמשוהו שקשה לי — יהיה לך קל ופשוט, או להיפך.

אם נהיה מודעים לכך שכל אתגר שלפנינו בכל רגע הוא, למעשה, מבחן וניסיון שאנו נקראים לעמוד בו, נשכיל יותר לעבור אותו בהצלחה. לא תמיד אנו מבינים שאולי הדבר שנתקלנו בו הוא האתגר האישי שלנו, ותפקידנו להתמודד עם המבחנים האלה.

אחת ההבנות העיקריות בהתמודדות עם המבט האישי והכללי כלפי כל דבר הקורה בעולמנו היא הידיעה שלכל דבר יש תכלית וסיבה. שום דבר לא קורה "סתם". בורא עולם מתכנן בקפידה כל ניסיון וכל התמודדות, וגם אם איננו מבינים, אנו מאמינים שלדברים יש תועלת ומטרה.

תפיסה זו מעניקה כוח ומחזקת את היכולת להתבונן בדברים אחרת, להאמין שזה האתגר שלי, וזו ההתמודדות שתוביל אותי לצמיחה נוספת, לעלייה, להתפתחות והתקדמות ובעזרת ה' לאושר ולשמחה גדולים ורחבים יותר.

אם נבין שילדינו ותלמידינו הם בעצם חלק מהמבחן של הבורא יתברך שמו - ששלח לנו באופן אישי, ממילא לפני כל צעד מוטל עלינו לשקול את התוצאות, חובתנו לבחון את תגובתנו, ולוודא שזו תגיע ממקום כנה ואמיתי, שמטרתה לחנך או להנחיל דרך.

יסוד הדברים ללא ספק שייך למישור של ראיית הדברים **פנימה!!!**

ואף בזה ישנם שני רבדים :

האחד - לראות מה עומד מאחורי התגובה, האמירה או הפעולה, של הילד הניצב מולי, למה הוא התכוון? מה היה המניע למעשה? האם באמת הוא מבין את חומרת מעשיו ואמירותיו? אולי זו העת ללמד אותו מה אומרים ומה לא, מה היה ראוי וצריך להיעשות במקרה זה.

והשני - להבין ולהביט **פנימה**, ולדעת שבעצם יש כאן עמידה במבחן שלי כהורה או כמחנך לראות כיצד אגיב? ומהי התגובה הראויה?

אכן, אין להתכחש לכך שזו מלאכה, ומלאכה לא קלה.

בברכת שבת שלום ומבורך

מיכאל זכריהו